

Umowa darowizny

Darczyńca popada w niedostatek

Ojciec podarował mi przed kilkoma laty mieszkanie. W międzyczasie stracił cały swój majątek. Powodzi mu się bardzo źle i żąda ode mnie zwrotu mieszkania. Czy jestem do tego zobowiązany?

Nie. Z kodeksu cywilnego wynika, że jeśli po wykonaniu darowizny darczyńca popadnie w niedostatek, obdarowany ma obowiązek, w granicach istniejącego jeszcze wzbogacenia, dostarczać darczyńcy środków, których mu brak do utrzymania odpowiadającego jego usprawiedliwionym potrzebom albo do wypełnienia ciężących na nim ustawowych obowiązków alimentacyjnych. Obdarowany może też zwolnić się od tego obowiązku zwracając darczyńcy wartość wzbogacenia.

Nie zawsze akt notarialny

Chciałam wnuczce przekazać samochód. W jakiej formie powinnam zawrzeć umowę darowizny?

Co do zasady oświadczenie darczyńcy powinno być zawsze złożone w formie aktu notarialnego. Jeśli jednak przyrzeczone świadczenie zostało spełnione (samochód został wydany), umowa zawarta bez tej formy też jest ważna. Gdyby jednak przedmiotem darowizny była nieruchomości – konieczna jest forma aktu notarialnego.

Rażąca niewdzięczność

Darowałam wnuczce pieniądze. Doszło między nami do sprzeczki. Czy mogę cofnąć darowiznę i żądać zwrotu pieniędzy?

Nie. Kodeks cywilny dopuszcza wprawdzie odwołanie darowizny, ale tylko wtedy, gdy obdarowany dopuścił się względem darczyńcy rażącej niewdzięczności. Za taką można uznać każde działanie skierowane przeciwko darczyńcy, nacechowane złą wolą obdarowanego. Pod pojęciem „rażąca niewdzięczność” podpadają przede wszystkim przestępstwa skierowane przeciwko życiu, zdrowiu, czci i godności osobistej, a wreszcie przeciwko majątkowi darczyńcy. Za rażącą niewdzięczność nie mogą być uznane przykrości i krzywdy czynione impulsywnie, ale mieszczące się w granicach zwykłych konfliktów życia codziennego.

Trzeba wystąpić do sądu

Darowałam synowi dom. Teraz z powodu jego rażącej niewdzięczności chciałbym odwołać darowiznę. W jakiej formie powinienem ją odwołać, czy wystarczy sporządzić to na piśmie?

Celem odwołania wykonanej darowizny z powodu rażącej niewdzięczności jest pozbawienie obdarowanego własności darowanej nieruchomości i odzyskanie jej przez darczyńcę. Odwołanie darowizny w formie pisemnej nie realizuje tego celu. Należy wystąpić z powództwem do sądu o zobowiązanie obdarowanego do złożenia oświadczenia woli o przeniesienie własności nieruchomości z powrotem na darczyńcę.